

2. Wass, V., Van der Vleuten, C., Shatzer, J., Jones, R. Assessment of clinical competence. *The Lancet*, 2001, 357, p. 945–949.
3. Epstein, R. M., Hundert, E. M. Defining and assessing clinical competence. *JAMA*, 2002, 387, p. 226–235.
4. Van der Vleuten, C. P. Validity of final examination in undergraduate medical training. *BMJ*, 2000, 321, p. 1217–1219.
5. http://en.wikipedia.org/wiki/Cronbach's_alpha [poslední přístup 17.6.2014].

Adresa pro korespondenci:

MUDr. Martin Balík

KARIM 1. LF UK a VFN
U Nemocnice 2
120 00 Praha 2
email: martin.balik@vfn.cz

Nové slovenské publikace

Dobré vzájemné vztahy vztahy českých a slovenských anesteziologů odpovídají dlouhé vzájemné společné historii a spolupráci při rozvoji oboru i dnešnímu existujícímu sousedství. Jazyková bariéra prakticky neexistuje. Přeshraniční pohled přináší srovnání i inspiraci. Ve slovenském odborném oborovém písemnictví se v loňském roce objevily 2 zajímavé publikace. Kolega docent Pavel Török s kolektivem spolupracovníků připravil zcela ojedinělou publikaci **Teoretické a klinické základy vysokofrekvenční dýzovej ventilácie česko-slovenského typu a od nej odvozených způsobů a technik umelej ventilácie pľúc** [1]. V barevně ilustrované, schémata a diagramy bohatě vybavené brožované publikaci je představena fyziologie dýchání, včetně dýchání umělého. Jsou popsány jednotlivé možnosti vysokofrekvenční umělé plicní ventilace (VFV), včetně úskalí jejich používání. Kniha je zaměřena na specifickou variantu VFV – na tryskovou VFV. Tento způsob VFV byl skutečně v posledních více než třech desetiletích i v našem prostředí teoreticky i prakticky rozpracován, zprvu v tehdejší Československu, v posledních letech na Slovensku. Kniha přináší bohatství teoretických poznatků i zkušeností z praktických aplikací. Docent Török a jeho spolupracovníci jsou v této oblasti nespornou autoritou a disponují zkušenostmi, se kterými je těžké se měřit. Takový soubor informací je ve světovém písemnictví ojedinělý a v anesteziologické literatuře představuje nesporný a originální přínos. Tato publikace by měla obohatit knihovny našich pracovišť a i ti, kteří s tryskovou VFV nepracují či s ní nemají zkušenosti, v ní naleznou cenné informace, které rozšíří jejich poznání i možnosti praxe.

Druhou pozoruhodnou publikací je kniha **História anesteziológie a intenzívnej medicíny na Slovensku** autorů Firmenta, Trenklera, Bohuše a Onderčanina [2]. Kniha je skutečný opus magnum slovenských anesteziologů, na jejím vzniku se podí-

lel i široký okruh několika desítek dalších spoluautorů. Vázaná a bohatě fotografickou dokumentací vybavená publikace je především ukazatelem vztahu, který k vlastní vzdálenější i nedávné minulosti naši slovenští kolegové mají. To je obdivuhodné. S neuvěřitelnou pečlivostí a pozorností k detailu zaznamenávají vývoj oboru na Slovensku, používané techniky a léčiva, způsob vzdělávání i historii vědeckých setkávání. Do nejmenších podrobností jsou zaznamenány personálie, především v části zabývající se vývojem jednotlivých oborových pracovišť. Jen kapitola věnovaná významným osobnostem anesteziologie a intenzivní medicíny uvádí 112 hesel s podrobnými a strukturovanými biografickými údaji! Nelze se ubránit srovnání s předchozí, česko-slovenskou obdobně zaměřenou publikací, která vyšla téměř již před dvěma desetiletími [3]. Šíře záběru, objem a hloubka vzhledu do rozvoje oboru podle mého názoru současnou slovenskou knihu upřednostňují. Mnohé personálie jsou jistě velice podrobné a pro čtenáře ze sousední země možná trochu nepřehledné – slovenští kolegové však o sobě vydali imponující svědectví. Lze jim jen závidět.

LITERATURA

1. Török, P. et al. *Teoretické a klinické základy vysokofrekvenční dýzovej ventilácie česko-slovenského typu a od nej odvozených způsobů a technik umelej ventilácie pľúc*. Osveta: Martin 2013, 227 s.
2. Firment, J., Trenkler, Š., Bohuš, O., Onderčanin, M. *História anesteziológie a intenzívnej medicíny na Slovensku*. Knihy Hanzluka: Košice 2013, 486 s.
3. Pokorný, J., Bohuš, O. *Anesteziologie a resuscitace v České a Slovenské republice. Na cestě k oborové samostatnosti*. Pražská vydavatelská společnost: Praha 1996, 184 s.

Prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., MBA
předseda výboru ČSARIM